

ΟΙ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ – 11 έως 15 Μαΐου: ΠΡΩΤΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Του Γεράσιμου Λιβιτσάνου

Αναδεικνύεται η ανάγκη μόνιμης και όχι προσωρινής στήριξης του Εθνικού Συστήματος Υγείας – Η δημοσιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων των βουλευτών ενισχύει την εικόνα κρίσης της αντιπροσώπευσης – Ερωτήματα για το μέλλον του ασφαλιστικού συστήματος μετά την πανδημία.

Η εβδομάδα μεταξύ 11 και 17 Μαΐου, ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, παρά το γεγονός ότι δεν υπήρξαν νομοθετικές ρυθμίσεις (νομοσχέδια ή Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου) που να αφορούν άμεσα τον Covid 19.

Ήταν μία εβδομάδα όπου έγινε μια συνολική αποτίμηση της κατάστασης της δημόσιας υγείας στην Ελλάδα και κυρίως της κατάστασης του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ). Δηλαδή του θεσμού που τα προηγούμενα έτη της οικονομικής κρίσης με τις πολιτικές που ακολουθήθηκαν στο πλαίσιο των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής υπέστη σημαντική μείωση κρατικών ενισχύσεων. Αποτέλεσε επίσης το πεδίο εφαρμογής οικονομική φιλελεύθερων επιλογών που όχι μόνον οδήγησαν στην αποδυνάμωσή του αλλά και στην υπαγωγή των δυνατοτήτων στο δόγμα της αναγκαιότητας της ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα της υγείας. Παρόλα αυτά όταν ξέσπασε η πανδημία το ΕΣΥ ήταν τελικά η μόνη υποδομή που υπήρξε ως μοχλός αντιμετώπισης του Covid 19.

Προσωρινές δαπάνες στην Δημόσια Υγεία

Την συγκεκριμένη εβδομάδα πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά, από την έναρξη της πανδημίας, ενημέρωση του κοινοβουλίου σχετικά με την κατάσταση του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Αυτή πραγματοποιήθηκε στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων από τον υπουργό Υγείας, Βασίλη Κικίλια.

Το κυρίαρχο στοιχείο που αναδείχθηκε από την τοποθέτηση του υπουργού Υγείας, ήταν πώς παρά την έγκαιρη λήψη μέτρων που υπήρξαν για την αντιμετώπιση του Covid 19, δεν υπάρχει πολιτική πρόθεση για την ουσιαστική και κυρίως μόνιμη ενίσχυση του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Το δεδομένο αυτό προκύπτει τόσο από το γεγονός ότι δεν υπήρξε καμία ανακοίνωση για αύξηση του μεριδίου των υγειονομικών δαπανών στον κρατικό προϋπολογισμό. Η μόνη αναφορά που υπήρξε ήταν στην διαχείριση κοινοτικών κονδυλίων, που όμως αφορούν αποκλειστικά προσωρινά μέτρα για την άμεση αντιμετώπιση του ιού.

Ο ισχυρισμός τεκμηριώνεται από δύο βασικά στοιχεία. Τις ανακοινώσεις που έγιναν για τον αριθμό των Μονάδων Εντατικής Θεραπείας και τις προσλήψεις ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού.

Αναφορικά με τις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας ανακοινώθηκε ότι αυξήθηκαν από 565 σε 1017 ΜΕΘ. Αυτές διαμοιράζονται σε 840 που βρίσκονται στα νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας, 32 στα στρατιωτικά νοσοκομεία και 145 στις ιδιωτικές κλινικές, που όμως δεν έχουν επιταχθεί αλλά επι-νοικιάζονται έναντι αντιτίμου. Από την πλευρά του υπουργείου Υγείας έγινε επίκληση του μέσου όρου των κλινών ΜΕΘ ανά 100.000 κατοίκους της

Ευρωπαϊκής Ένωσης, που υπολογίζεται στις 12 κλίνες. Παρά το γεγονός ότι – όπως δηλώθηκε από τα κόμματα της αντιπολίτευσης – τα διεθνή δεδομένα όπως αυτά καθορίζονται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας είναι 3.500 κλίνες ΜΕΘ ανά 100.000 κατοίκους. Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί ότι οι αριθμοί που ανακοινώθηκαν από το υπουργείο Υγείας, δεν αφορούσαν αποκλειστικά την αντιμετώπιση του Covid 19, αλλά τις συνολικές ανάγκες για εντατική θεραπεία.

Σχετικά με τις προσλήψεις στο Εθνικό Σύστημα Υγείας τα στοιχεία που κατέθεσε ο υπουργός ανέφεραν πως το νέο προσωπικό των νοσοκομείων έχει ξεπεράσει τα 4.000 άτομα. Επίσης ότι θα γίνουν προσλήψεις 495 γιατρών, 2085 νοσηλευτών και 1570 υπαλλήλων υποστήριξης. Για τα στοιχεία αυτά δέχθηκε έντονη κριτική. Αφενός γιατί – όπως υποστηρίχθηκε από τα κόμματα της αριστεράς – οι ανάγκες προσλήψεων στα δημόσια νοσοκομεία της χώρας είναι περίπου 30.000. Ειδικά μάλιστα οι ελλείψεις σε ιατρικό προσωπικό υπολογίζονται μεταξύ 6.000 και 6.500. Μάλιστα έγινε ειδική αναφορά στο γεγονός ότι ακόμη και οι προσλήψεις που ανακοινώθηκαν είναι στην ουσία προσωπικό που θα παραμείνει στο σύστημα για μικρό χρονικό διάστημα εξαιτίας της πανδημίας. Δεν συνιστά δηλαδή μια μόνιμη υποδομή στο Εθνικό Σύστημα Υγείας. Αυτό παρά το γεγονός ότι η κρίση του Covid 19 ανέδειξε χωρίς αμφιβολία, ότι τα συστήματα υγείας, αποτελούν το μόνο «καταφύγιο» των λαϊκών στρωμάτων για την αντιμετώπιση ανάλογων καταστάσεων. Επισημάνθηκε μάλιστα ότι ένα μεγάλο μέρος του προσωπικού δεν αμείβεται από τα έσοδα του προϋπολογισμού, αλλά από την διάθεση υπηρεσιών των δημόσιων νοσοκομείων σε ιδιωτικά.

Την ίδια εβδομάδα, από το Ελληνικό Κοινοβούλιο, δημοσιοποιήθηκαν οι Δηλώσεις Περιουσιακής Κατάστασης βουλευτών, ευρωβουλευτών και αιρετών της τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι δηλώσεις αφορούσαν την λογιστική περίοδο χρήσης του 2018 με βάση τα στοιχεία που δηλώθηκαν το 2019. Αξίζει να επισημάνουμε ότι η δημοσιοποίηση των συγκεκριμένων στοιχείων, γίνεται με την συναίνεση των υπόχρεων, στην λογική της ενίσχυσης της διαφάνειας για τα εισοδήματα των εκλεγμένων αντιπροσώπων.

Οι Δηλώσεις Περιουσιακής Κατάστασης

Η εικόνα που καταδείχθηκε με την δημοσίευση των στοιχείων, ενίσχυσε την πεποίθηση της βαθιάς κρίσης της αντιπροσωπευτικής κοινοβουλευτικής δημοκρατίας. Δεδομένο που έχει καταγραφεί με ιδιαίτερη ένταση στην Ελλάδα την προηγούμενη δεκαετία της οικονομικής κρίσης. Τεκμηριώθηκε και με αριθμητικά στοιχεία το ταξικό χάσμα μεταξύ των αιρετών εκπροσώπων με τα κοινωνικά στρώματα στο όνομα των οποίων ασκούν την νομοθετική εξουσία. Τα στοιχεία που εμφανίστηκαν στις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης ανέδειξαν ότι η συντριπτική πλειοψηφία των βουλευτών και ευρωβουλευτών διαθέτει εισοδήματα πολλαπλάσια του μέσου όρου των αμοιβών των μισθωτών. Χωρίς σε αυτά να συνυπολογιστούν οι βουλευτικές αποζημιώσεις. Παράλληλα διαφάνηκε ότι τα μέλη της Βουλής των Ελλήνων καταφεύγουν σε εξαιρετικά μεγάλο τραπεζικό δανεισμό, κυρίως από το εγχώριο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Δεν ήταν σπάνια τα φαινόμενα οφειλόμενων δανείων εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ από υπουργούς αλλά και βουλευτές. Αντίστοιχη ήταν η εικόνα τόσο για την ακίνητη περιουσία των βουλευτών όσο και για τις επενδύσεις σε μετοχές. Επίσης εμφανίστηκαν οικογενειακές σχέσεις των αιρετών με σημαντική μερίδια του εγχώριου κεφαλαίου αφού στις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης υπόχρεοί είναι και οι σύζυγοί των βουλευτών και ευρωβουλευτών.

Το ασφαλιστικό σύστημα

Μια ακόμη ενδιαφέρουσα πλευρά που ανακινήθηκε στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου (ερωτήσεις που καταθέτει η αντιπολίτευση προς την κυβέρνηση προκειμένου να απαντηθούν από τους συναρμόδιους υπουργούς) ήταν το θέμα των επιπτώσεων της

πανδημίας στο ασφαλιστικό σύστημα. Ιδίως από την στιγμή που τους μήνες πριν την έξαρση του Covid 19 ψηφίστηκε από την ελληνική Βουλή, νομοσχέδιο μεταρρύθμισης της ασφαλιστικής νομοθεσίας. Η συνολική κατεύθυνσή του ήταν στην ενίσχυση της ανταποδοτικότητας του συστήματος. Δηλαδή οι πόροι της κοινωνικής ασφάλισης θα εξαρτώνται ακόμη λιγότερο από την κρατική συμμετοχή. Στο κοινοβούλιο κατατέθηκαν από τα κόμματα της αντιπολίτευσης σειρά ερωτήσεων σχετικά με την κατάσταση στην οποία βρίσκεται ο βασικός κρατικός φορέας, ο Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης στον οποίο έχει ενταχθεί η συντριπτική πλειοψηφία των ασφαλιστικών ταμείων.

Το κυρίαρχο ερώτημα που τέθηκε είναι σχετικά με τις προβλέψεις που υπάρχουν σχετικά με την αναπλήρωση των εσόδων του. Αυτά αναμένεται – σύμφωνα με τις εκτιμήσεις αντιπολίτευσης και συνδικάτων – να μειωθούν δραματικά. Βασική αιτία η διαφαινόμενη αύξηση της ανεργίας λόγω της επερχόμενης οικονομικής κρίσης. Επίσης εξαιτίας της πολιτικής επιλογής για ενίσχυση της μερικής απασχόλησης ως «αντίδοτο» στην οικονομική ύφεση, αφού ευρεία εφαρμογή της θα επιφέρει σημαντική μείωση εισφορών.